

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 282/2016-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. marca 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Piovarčím ml., Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tk 1/2015 a jeho uznesením z 25. júna 2015 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos 107/2015 a jeho uznesením z 9. júla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. septembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tk 1/2015 (ďalej len „konanie okresného

súdu“) a jeho uznesením z 25. júna 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos 107/2015 (ďalej len „konanie krajského súdu“) a jeho uznesením z 9. júla 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej jednotky finančnej polície expositúra [REDAKOVANÉ], uznesením ČVS: PPZ-518/NKA-FP-ZA-2013 zo 17. marca 2014 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol sťažovateľovi obvinenie za zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, 2 písm. c) a ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona.

Okresný súd uznesením sp. zn. Tp 29/2014 z 21. marca 2014 vzal sťažovateľa do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Väzba sťažovateľovi začala plynúť 17. marca 2014.

Sťažovateľ uvádza, že lehota väzby mu bola viackrát predlžovaná, a to uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 89/2014 z 9. septembra 2014, keď mu bola lehota väzby predĺžená do 31. decembra 2014, uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 128/2014 zo 4. decembra 2014, keď mu bola lehota väzby predĺžená do 30. apríla 2015 a naposledy uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 30/2015 zo 7. apríla 2015, keď mu bola lehota väzby predĺžená do 15. júla 2015.

Dňa 16. júna 2015 podal prokurátor Krajskej prokuratúry v [REDAKOVANÉ] na sťažovateľa obžalobu na okresnom súde. Sťažovateľ zároveň podal okresnému súdu žiadosť o prepustenie z väzby. Okresný súd 25. júna 2015 po výsluchu sťažovateľa o väzbe konal a rozhodoval o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, ako aj o dôvodnosti väzby samotnej vzhľadom na aktuálne štádium trestného konania, t. j. po podaní obžaloby. Následne okresný súd napadnutým uznesením podľa § 72 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe. Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku okresný súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, podľa § 80 ods. 1 písm. b)

Trestného poriadku neprijal jeho písomný sľub a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú neskôr písomne odôvodnil prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

Krajský súd 9. júla 2015 na neverejnom zasadnutí napadnutým uznesením podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil uznesenie okresného súdu a podľa § 238 ods. 3 s použitím § 72 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku sťažovateľa ponechal vo väzbe. Krajský súd zároveň podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku neprijal jeho písomný sľub a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Sťažovateľ namieta, že k porušeniu označených práv v konaní okresného súdu a jeho napadnutým uznesením došlo z dôvodu nedodržania požiadavky náležitého odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Okresný súd sa podľa sťažovateľa nedostatočne vysporiadal s dôvodmi ďalšieho trvania väzby napriek tomu, že na nedôvodnosť vyčerpávajúcim spôsobom poukazoval prostredníctvom prednesov jeho právneho zástupcu. Sťažovateľ uvádza, že okresný súd opomenul, že napriek jeho väzobnému stíhaniu jeho *„obchodná spoločnosť Balanson s.r.o. naďalej vykonávala reálnu a legálnu obchodnú činnosť, pričom zo zisku z tejto činnosti som mohol uspokojovať materiálne potreby ako svoje, tak aj potreby svojej rodiny“*. Sťažovateľ okresnému súde tiež deklaroval, že dlhodobo prenajíma časť rodinného domu, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve, z čoho mu plynie pravidelný mesačný príjem vo výške 700 €, ktorý postačuje na zabezpečenie jeho potrieb a potrieb jeho rodiny. Podľa sťažovateľa však okresný súd tieto skutočnosti v celom rozsahu opomenul a tieto zásadné argumenty nenašli žiadny odraz ani v odôvodnení jeho uznesenia. Rovnako dosiaľ nebolo v konaní preukázané, že mu z páchania trestnej činnosti mali plynúť nemalé príjmy, napriek tomu si tento záver okresný súd osvojil ako jedno z odôvodnení jeho väzobného stíhania. Podľa sťažovateľa okresný súd *„nemal za potreby sa nijako rozsiahlo*

vysporiadať s mojou rozsiahlou argumentáciou a alibisticky poukázal na predošlé rozhodnutie súdu“. Okresný súd tiež pochybil, „keď vyslovil presvedčenie, že dospel k záveru, že dôvody väzby u oboch obžalovaných trvajú tak ako boli ustálené pri vzatí do väzby, pričom súd opomenul závažnú skutočnosť, že v priebehu prípravného konania rozhodnutím Krajského súdu Trnava sp. zn. 6 Tpo/21/2014 zo dňa 23.04.2015 odpadol väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, tzv. kolúzna väzba“. Namieta tiež, že je neprípustné vzhľadom na dĺžku jeho väzobného stíhania „iba jednou vetou odkázať na predchádzajúce rozhodnutie súdu o väzbe a toto považovať za naplnenie zákonnej požiadavky na vyčerpávajúce a dôsledné odôvodnenie súdneho rozhodnutia“.

Rovnakým nedostatkom podľa sťažovateľa trpí aj konanie krajského súdu a jeho napadnuté uznesenie. Aj napriek tomu, že krajský súd v rámci svojej prieskumnej povinnosti zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vo veci sám rozhodol, jeho prieskum sa týkal viac procesného hľadiska namietaného konania ako jeho hmotnoprávných dôvodov, ktorých nedostatkom tak významne trpelo uznesenie okresného súdu. Podľa sťažovateľa krajský súd len potvrdil protiprávnosť jeho ďalšieho väzobného stíhania, pretože v odôvodnení jeho napadnutého uznesenia absentuje náležité odôvodnenie nevyhnutnosti ďalšieho trvania väzby sťažovateľa, ktoré by bolo podporené konkrétnymi skutočnosťami a ktoré by v potrebnom rozsahu reflektovalo na jeho námietky a argumenty, ktoré predniesol v konaní pred okresným súdom a jeho písomnej sťažnosti. Domnieva sa preto, že aj uznesenie krajského súdu je arbitrárne.

Rozhodnutie tak okresného súdu, ako aj krajského súdu podľa sťažovateľa nenapĺňa zákonnú požiadavku obsiahnutú v § 176 ods. 2 Trestného poriadku. V odôvodneniach rozhodnutí chýbajú akékoľvek vyjadrenia, ako sa okresný súd a krajský súd vysporiadali s argumentmi a dôkazmi, ktoré sťažovateľ predniesol, chýbajú tiež ich vlastné úvahy, ktorými by spoľahlivo a bez pochybností odôvodnili svoje rozhodnutia o jeho ponechaní vo väzbe. Ich odôvodnenia väzby sú nejednoznačné a neprehľadné, odôvodnené iba všeobecnými frázami a zákonnými citáciami, avšak nemajú žiadnu väzbu na reálny skutkový stav, prednesené argumenty a nijako sa s nimi nevysporiadávajú. Zároveň namieta, že odôvodnenie jeho väzby je v zásade vždy rovnaké. V nadväznosti na to

sťažovateľ poukazuje aj na príslušnú judikatúru ústavného súdu, Ústavného súdu Českej republiky, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva.

Okresný súd a krajský súd sa tiež podľa sťažovateľa žiadnym spôsobom nevysporiadali s možnosťou využitia inštitútov nahrádzajúcich väzbu.

Podľa sťažovateľa napadnuté uznesenia nemožno považovať za ústavne akceptovateľné aj vzhľadom na fakt, že jeho väzba trvá už takmer 18 mesiacov.

Na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a následne vydal tento nálež:

„1. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom pred Okresným súdom Trnava sp. zn. 5 Tk/1/2015 a jeho uznesením zo dňa 25. 06. 2015 v spojení s konaním vedeným pred Krajským súdom Trnava sp. zn. 6 Tos/107/2015 a jeho uznesením zo dňa 09. 07. 2015, porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 6 Tos/107/2015 zo dňa 07. 09. 2015 zrušuje a prikazuje mu, aby sťažovateľa prepustil neodkladne z väzby na slobodu.

3. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.000 € (slovom päťtisíc Eur), ktoré sú Okresný súd Trnava a Krajský súd Trnava povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Trnava a Krajský súd Trnava sú povinní uhradiť sťažovateľovi trovy konania na účet jeho právneho zástupcu, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. O zjavne neopodstatnený návrh (sťažnosť) podľa judikatúry ústavného súdu ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon...

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie už uvedených základných práv postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach a ich uzneseniami, ktorými rozhodovali o väzbe sťažovateľa. Za porušenie označených práv sťažovateľ považuje predovšetkým skutočnosť, že v odôvodneniach napadnutých uznesení absentuje náležité odôvodnenie nevyhnutnosti ďalšieho trvania väzby sťažovateľa, ktoré by

bolo podporené konkrétnymi skutočnosťami a ktoré by v potrebnom rozsahu reflektovalo na jeho námietky a argumenty, ktoré predniesol v konaní pred okresným súdom, ako aj v jeho písomne odôvodnenej sťažnosti. Okresný súd, resp. krajský súd sa tiež žiadnym spôsobom nevysporiadali s možnosťou využitia inštitútov nahrádzajúcich väzbu. Napadnuté uznesenia sú preto nejednoznačné, neprehľadné, odôvodnené v zásade vždy rovnako iba všeobecnými frázami a zákonnými citáciami, avšak nemajú žiadnu väzbu na reálny skutkový stav, prednesené argumenty a nijako sa s nimi nevysporiadávajú.

1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu

Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc podľa čl. 127 ods. 1 ústavy konať a rozhodovať o základných právach alebo slobodách alebo ľudských právach a základných slobodách vyplývajúcich z medzinárodných dohôrov je podmienená princípom subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy). Právomoc ústavného súdu preto nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07, II. ÚS 523/2014). Každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, preto musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04, II. ÚS 372/08).

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok. Právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu k okresnému súdu mal preto krajský súd v rámci opravného konania (konania o sťažnosti), čím je teda vylúčená právomoc ústavného súdu. Sťažovateľ právo podať sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu využil, krajský súd o nej riadne rozhodol tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a sám rozhodol o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby. Vzhľadom na uvedené ústavný súd túto časť sťažnosti

odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Ústavný súd ďalej posúdil tú časť sťažnosti sťažovateľa, v ktorej namieta porušenie označených práv napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00). Požiadavka obsiahnutá v tomto článku sa nemôže definovať *in abstracto*, ale musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci vrátane toho, čo v sťažnosti uviedol sťažovateľ (I. ÚS 109/03). Ústavný súd preto v prípade čl. 17 ústavy môže a musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02).

Do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup či správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie

takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03). Právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí 9. júla 2015 na podklade podaných a odôvodnených sťažností sťažovateľa v súlade s § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia okresného súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom dospel k záveru, že napadnuté uznesenie okresného súdu je potrebné zrušiť. Krajský súd zároveň podotkol, že napadnuté uznesenie okresného súdu je potrebné zrušiť, avšak z podstatne iných dôvodov, ako udávajú samotní obvinení (obžalovaní) v podaných sťažnostiach.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza: *„Odvolací súd na podklade podaných sťažností preskúmavajúc napadnuté uznesenie, ako i samotné konanie predchádzajúce vydaniu napadnutého uznesenia dospel k záveru, že súd I. stupňa v zásade postupoval zákonne súladným spôsobom, pokiaľ po podaní obžaloby na Okresný súd v Trnave ex lege rozhodoval o ďalšom trvaní väzby u obžalovaných [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], a to v zmysle § 238 ods. 3 Trestného poriadku. V tomto smere je však súčasne potrebné tomuto (okresnému súdu) vytknúť, že predmetné ustanovenie (§ 238 ods. 3 Trestného poriadku) neuviedol priamo vo výroku svojho uznesenia, keďže bolo zrejmé, že sa jedná o procesný postup naznačený v tomto (zákonnom ustanovení). Samotné toto (formálne pochybenie) však nie je takého charakteru, ktoré by znamenalo nezákonnosť rozhodnutia ako takého.“*

Krajský súd v kontexte aktuálne pretrvávajúcich dôvodov väzby u sťažovateľa poukázal na svoje predchádzajúce uznesenie sp. zn. 6 Tpo 21/2015 z 23. apríla 2015. Podľa

krajského súdu predmetné skutočnosti, ktoré vyplývali z tohto uznesenia, nenašli priamy odraz v napadnutom uznesení okresného súdu, čo podľa krajského súdu je tiež potrebné vytknúť procesnému postupu okresného súdu, keďže bližšie nešpecifikuje, aké konkrétne dôvody väzby majú v aktuálnom štádiu trestného konania u oboch obžalovaných (vrátane sťažovateľa, pozn.) pretrvávajúť.

Vo vzťahu k dôvodom väzby krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza: *«Objektívizovanie dôvodov väzby („útekových“ a „preventívnych“) u obžalovanej [REDAKOVANÉ] a dôvodov väzby „preventívnych“ u obžalovaného [REDAKOVANÉ] v zmysle už citovaného uznesenia krajského súdu pod sp. zn. 6Tpo/21/2015 zo dňa 23.4.2015 je potrebné vykladať v priamej súvislosti so štádiom trestného konania majúceho sa realizovať v príslušnom (období) šetrenia trestnej veci nachádzajúcej sa bezprostredne pred skončením vyšetrovania. Podľa názoru tunajšieho (odvolacieho súdu) takto ustálené dôvody väzby je možné považovať za objektívne v čase rozhodovania okresného súdu nasledujúceho po podaní obžaloby proti obvineným [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na okresný súd. Skutočnosť, že v osobe obvinenej (obžalovanej [REDAKOVANÉ]) ide o cudziu štátnu občianku, ako aj s poukazom na charakter (šetrenej trestnej veci) majúcej sa spáchať kvalifikovaným spôsobom (organizovanou formou) podľa názoru odvolacieho súdu dôvody väzby „útekové“ u tejto (obžalovanej [REDAKOVANÉ]) pretrvávajú v nezmenenej podobe, keďže hrozí reálne riziko, že v prípade prepustenia na slobodu by ušla alebo sa vyhýbala úkonom trestného konania pobytom na neznámom mieste. Rovnako s poukazom na časové hľadisko aktuálne šetrenej trestnej činnosti majúcej sa spáchať osobami obžalovanými ([REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]), podľa názoru odvolacieho súdu pretrvávajú dôvody väzby „preventívne“, keďže hrozí obava, že v prípade prepustenia na slobodu by v trestnej činnosti obdobného charakteru pokračovali, a takto si zabezpečovali podstatný zdroj prostriedkov k obžive.*

Na tejto konštatácii nič nemení skutočnosť obsiahnutá v sťažnosti obžalovaného [REDAKOVANÉ] v tom smere, že v prípade prepustenia na slobodu má zabezpečený riadny zdroj príjmu z podnikateľskej činnosti, ktorá je naďalej realizovaná v jeho firme, resp. za prenájom nehnuteľností. S ohľadom konštatované, za zákonne súladné považuje odvolací súd aj výroky uznesenia okresného súdu, ktorými zamietol žiadosti obžalovaných [REDAKOVANÉ]

a [REDACTED] o prepustenie z väzby na slobodu, resp. o neprijatí písomného sľubu a nenahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obžalovanými, keďže takéto väzbu nahradzujúce opatrenia by zrejme znamenali vážne riziko zmarenia účelu trestného konania realizovaného práve prostredníctvom obmedzenia osobnej slobody osôb dôvodne podozrivých vo väzbe.»

Keďže krajský súd v napadnutom uznesení vo vzťahu k dôvodu väzby sťažovateľa odkazuje na svoje predchádzajúce uznesenie č. k. 6 Tpo 21/2015-61 z 23. apríla 2015, pričom naplnenie dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vidí u sťažovateľa aj po podaní obžaloby, ústavný súd pri preskúmvaní napadnutého uznesenia prihliadol aj na odôvodnenie tohto rozhodnutia krajského súdu.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 6 Tpo 21/2015-61 z 23. apríla 2015 vyplýva, že dôvod tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je u sťažovateľa podľa krajského súdu opodstatnený predovšetkým závažnosťou trestnej činnosti, na ktorej sa podieľal sťažovateľ, ako aj tým, že ju mal páchať v dlhšom časovom období. Rovnako tento väzobný dôvod podľa krajského súdu pretrváva aj v tom zmysle, že „doposiaľ realizované šetrenie veci nebolo možné pre obtiažnosť vecí ako aj z iných závažných dôvodov (v podobe zabezpečovania dôkazov cestou dožiadania cudzích štátnych orgánov) zabezpečiť v predchádzajúcich lehotách a súčasne hrozí, že prepustením obvinených na slobodu by došlo k zmareniu účelu trestného konania“.

Na podklade uvedeného krajský súd napokon v napadnutom uznesení uzatvoril, že u sťažovateľa pretrváva dôvod tzv. preventívnej väzby, pretože hrozí obava, že v prípade prepustenia na slobodu by v trestnej činnosti obdobného charakteru pokračoval, a takto si zabezpečoval podstatný zdroj prostriedkov na obživu.

Pokiaľ ide o inštitúty nahrádzajúce väzbu, vzhľadom na už uvádzané by podľa krajského súdu využitie týchto inštitútov znamenalo vážne riziko zmarenia účelu trestného konania realizovaného prostredníctvom obmedzenia osobnej slobody osôb dôvodne podozrivých vo väzbe.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu nemožno vyvodit' záver, že by sa krajský súd nevysporiadal s právne relevantnými argumentmi dôležitými na jeho rozhodovanie o väzbe sťažovateľa. Podľa názoru ústavného súdu sú právne závery krajského súdu z ústavného hľadiska primeraným spôsobom odôvodnené, a preto akceptovateľné a udržateľné. Vo vzťahu k odôvodneniu inštitútov nahrádzajúcich väzbu krajský súd odôvodnil neprijatie týchto záruk síce stručne, no jeho odôvodnenie je potrebné vnímať v kontexte celého odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu. Skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný právny názor, neznamená sama osebe porušenie jeho označených práv.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa týkajúcu sa trvania dôvodov jeho väzby, ústavný súd vo svojej judikatúre už viackrát uviedol, že opakovanie skutočností, ktoré podľa všeobecného súdu odôvodňujú dôvod väzby v predošlých rozhodnutiach, neznižuje ich relevanciu, pokiaľ súd preskúmaním všetkých okolností prípadu dospel k záveru o ich pretrvávajúcej existencii. V súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu a s prihliadnutím na okolnosti daného prípadu, predovšetkým na skutočnosti, že dôvod väzby sťažovateľa bol v predmetnom konaní v dôsledku aktívneho prístupu sťažovateľa k využívaniu jeho práv už preskúmaný zo strany všeobecných súdov, ako aj skutočnosť, že v danom prípade ide o závažnú trestnú činnosť spáchanú organizovanou skupinou, odôvodnenie krajského súdu odkazujúce na predchádzajúce rozhodnutia v tej istej veci možno považovať za síce krajnú, no ešte stále ústavnoprávne akceptovateľnú alternatívu odôvodnenia (napr. IV. ÚS 41/08, IV. ÚS 149/08, IV. ÚS 314/08).

Ústavný súd zároveň pripomína, že mu neprislúcha, aby v rámci konania o ústavnej sťažnosti skúmal, či dokonca posudzoval existenciu dôvodov väzby sťažovateľa. To prislúcha zásadne všeobecným súdom. Ako ústavný súd už viackrát uviedol, v rámci konania o sťažnostiach vo väzobných veciach predovšetkým skúma, či sa v konaní pred všeobecnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy obmedzenia osobnej slobody obvineného väzbou. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže preto zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo

za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Keďže ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom sťažovateľom označených základných práv a slobôd podľa ústavy a práv podľa dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení, sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2016